

LIBRIS

HUGO PRATT

Carto Maltese

BALADA MĂRII SĂRATE

Traducere de
MIRCEA MIHĂIEȘ

Prefață de
IOAN STANOMIR

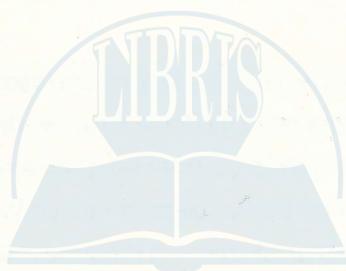

1100 PRATT

Carla Matas

PREFAȚĂ

Din chiar primul text în care apare figura lui Corto Maltese, timbrul lui Hugo Pratt este cel al capodoperei. „Balada mării sărate” nu este doar una dintre cele mai enigmatic-melancolice istorii ale ciclului, ci și poemul pe care Pratt îl închină acestei întinderi de mare și de lacrimi care este Pacificul. Din acest Pacific ciudat, neguros și fără de margini se naște Corto însuși: îl descoperim răstignit pe o plută, rătăcind în derivă, ca un semizeu ce-și așteaptă ceasul reînvierii. Pe jumătate marinar, pe jumătate poet, Corto este materie din materia oceanului, trup din trupul acestui monstru lichid ce se joacă cu destinele umane plasate pe pânza sa infinită.

Unică este, în cazul prozei grafice a lui Hugo Pratt, relația pe care aceasta o întreține cu tradiția culturală. Pratt propune prin balada sa o artă ce are subtilitatea și complexitatea literaturii.

Corto Maltese, piratul și romanticul, este un personaj ce evocă naturile stranii și tulburi din paginile lui Joseph Conrad sau Robert Louis Stevenson. Dialogurile lui Pratt trimit la o linie cinematografică: ele posedă vigoarea și cinismul dezabuzat al marilor pelicule în care strălucesc personajele lui Dashiell Hammett sau Raymond Chandler. Amestecul de visare și de cruzime, de evadare și de luciditate, iată amprenta de geniu a narațiunii lui Pratt.

Îi este dat lui Corto, în marginile acestui ocean Pacific, să-l (re)întâlnească pe cel cu care va împărți atâtea momente stranii și exaltate ale vieții sale de aventurier — crud și imprevizibil, Rasputin, dezertorul rus, ridică asasinatul la rangul unei arte. Hedonist și estet, mereu în căutarea victimelor sale, Rasputin este acel Vergiliu ce îl conduce pe Corto pe cele mai întortocheate cărări ale destinului. Pacificul lui Corto și al lui Rasputin este Pacificul Marelui Război, al vremurilor în care Imperiul German se prăbușește, iar din ruinele lui se naște o nouă lume.

În Pacific, Primul Război Mondial înseamnă voiajul între insule, înseamnă corsarii germani trimiși să lupte împotriva Alianților, înseamnă moartea și melancolia ce se strecoară în viața fiecăruia dintre personaje.

Călătoria lui Corto nu ar fi aceeași fără umbra pe care o întinde asupra sa „Călugărul” învelit în misterul său ca într-o pelerină de templier. Domnind peste Insula Escondida, complice al corsarilor germani, ros de dorul iubirii și ars de fierul roșu byronian al remușcării, „Călugărul” este emblema acestui timp al încercărilor. Un *outcast* ce visează la lumea lăsată în urmă, „Călugărul” își ascultă vocile eului său scindat. Este o inimă care îl așteaptă pe Corto spre a-și spune taina, o taină care arde și desfigurează ca o literă stacojie. Prin acest „Călugăr”, Pacificul lui Corto se întâlnește cu acel continent de umbre și de trădări al goticului englez. Iubirea se transformă în ură, ura se transformă în vitalitatea ce îi dă „Călugărului” pasiunea sa infernală.

În Pacificul străbătut de pirați, Corto își joacă rolul său ambiguu de cavalier al cauzelor pierdute. Cei doi adolescenți pe care îi ocrotește, Cain și Pandora Groovesnore, sunt ființele pe care oceanul le primește spre a le îndruma pe cărările viitorului.

Nimic nu este ceea ce pare în acest spectacol de valuri, iar ambiguitatea este una dintre resursele de care arta lui Pratt se servește în cel mai înalt grad. Atrasă de Corto, Pandora va sfârși prin a-l alege, tragic, pe locotenentul de marină german Slütter — o dragoste arsă de război, o dragoste care se încheie cu imaginea plutonului de execuție și a morții destinate unui ofițer robit datoriei și condamnat de superiorii săi la o carieră de pirat. Ca în mai toate textele lui Pratt, războiul înseamnă această teribilă încercare absurdă. Paginile lui Pratt refuză eroismul de mucava și certitudinile. Moartea este capătul de linie al celor care visează la glorie și noblețe.

Cântec dedicat lui Corto și celor care nu își pot găsi niciodată liniștea, „Balada” lui Pratt te urmărește cu tonurile ei de melancolie visătoare. Odată închisă cartea, de dincolo de ea răsună vuietul mării și se simte aroma depărtărilor. Visul este dus mai departe, pe pluta pacifică a lui Corto Maltese.

IOAN STANOMIR

HUGO
PRATT

HUGO
PRATT

Dragă prietene,

Te anunț prin această scrisoare că i-am încredințat domnului Pratt manuscrisele lui Cain Groovesnore, unchiul meu, precum și jurnalul de bord al căpitanului de vas Slütter și două hărți marine care i-au aparținut căpitanului Galland. E tot ce am putut găsi printre hărțile vechi și cărțile tatălui meu, în afara unei scrisori a verișoarei unchiului meu, Pandora Groovesnore, pe care am vrut s-o păstrez. Scrisoarea n-are în sine multă importanță pentru povestea pe care vrei s-o publicai. Deși pentru mine are doar o valoare sentimentală, transcriu totuși din ea un mic pasaj care vă poate interesa. Iată-l:

„... dacă-l vezi pe Cain, amintește-i să nu uite să-mi trimită scrisorile pe care le aștept. Spune-i că cei mici sunt bine și că Pamela îl pomenește neconținut. Și nouă ne merge bine, dar am avut o nenorocire în familie. A murit unchiul Tarao. A lăsat un imens gol. Dar cele mai multe griji mi le fac pentru unchiul Corto. Se înțelegeau de minune și erau nedespărțiți. Acum, când îl văd pe unchiul Corto așezându-se singur în grădină, cu privirea stinsă îndreptată spre mare, mi se strânge inima. Copiii încearcă să-i țină de urât, dar el abia dacă bagă lucrul ăsta în seamă. Cain ar trebui să vină aici pentru câteva zile. La noi a sosit primăvara și grădina e deja plină de flori...”

Asta e. Restul scrisorii nu ne privește. Pe hârtie sunt câteva urme, cred că de lacrimi. Se spune că ultimul pirat a fost Lafitte, dar nu este adevărat. Ultimul pirat este Călugărul. Spun «este» deoarece sunt sigur că zilele lui nu s-au încheiat, ceea ce ar putea surprinde dat fiind că era deja bătrân atunci când l-a întâlnit Cain Groovesnore, în 1914, undeva în Pacificul de Sud. L-au întâlnit, de asemenea, Corto Maltese, adevăratul marinar, căpitanul Rasputin, un asasin nefericit, locotenentul de marină Slütter, care a fost un erou necunoscut, prietenul lui maori, Tarao, și, în sfârșit, Ieremia, care ar fi putut să fie totul, dar a ales să nu fie nimic.

Acestea au fost personajele cele mai importante care au jucat un rol decisiv în viața lui. Cred că atunci când a fost mic, avea un temperament agresiv și era mai degrabă leneș și labil. Cred că l-au transformat noblețea lui Corto Maltese și încurajările lui Ieremia, și nu umilințele la care l-a supus verișoara lui, Pandora, Dumnezeu s-o binecuvânteze.

Aceasta e o istorie adevărată și n-aș fi făcut-o niciodată publică dacă domnul Pratt n-ar fi insistat să povestească toate aceste lucruri. Acum, îmi închei scrisoarea, și nu uita că te așteptăm aici mereu,

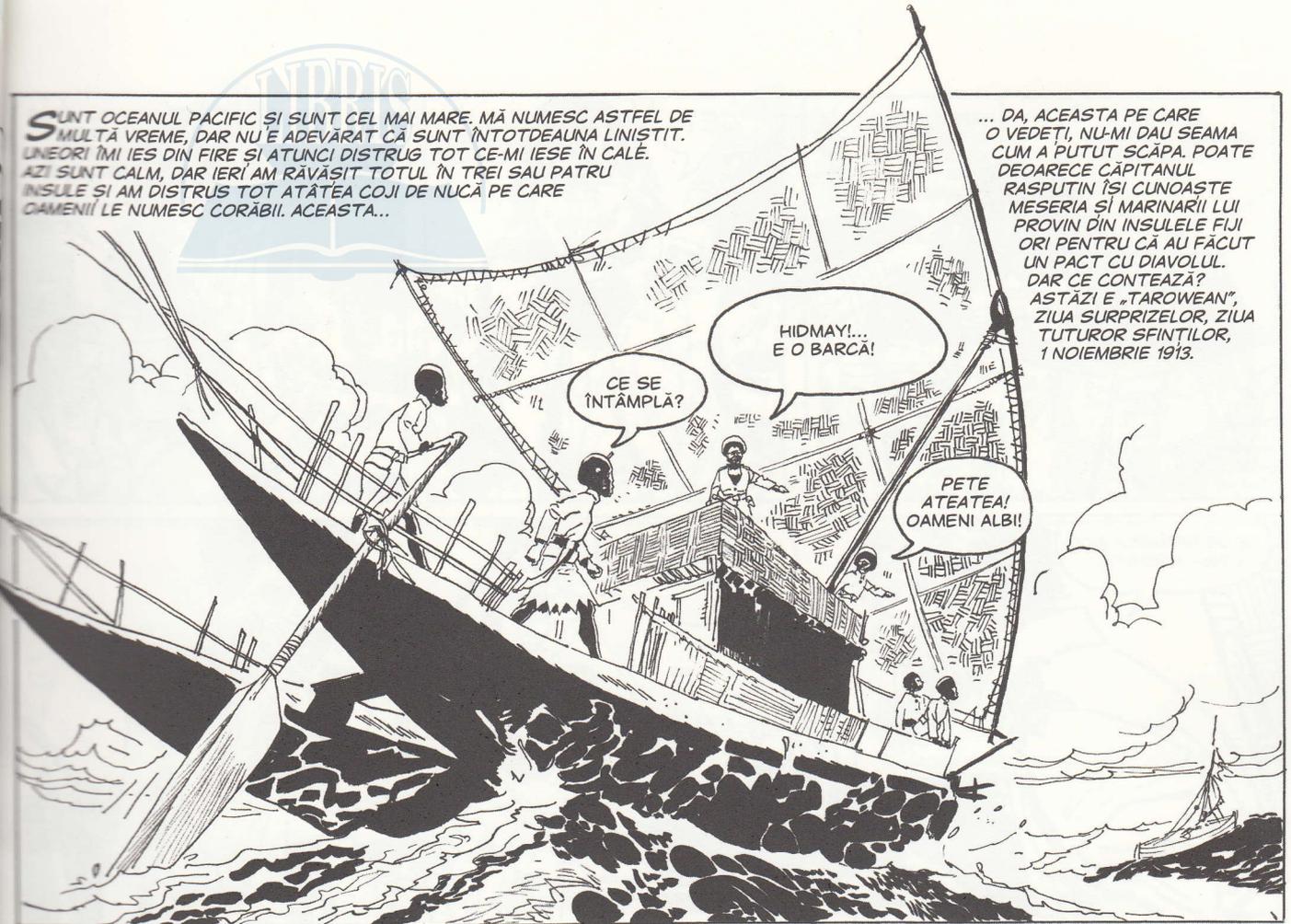
Al dumitale, R. Obregan Carrenza
16/6/1965 Viña del Mar (Chile)

Raul Obregan Carrenza

SUNT OCEANUL PACIFIC SI SUNT CEL MAI MARE. MĂ NUMESC ASTFEL DE MULTĂ VREME, DAR NU E ADEVĂRAT CĂ SUNT ÎN TOTDEAUNA LINISTIT. UNEORI ÎMI IES DIN FIRE SI ATUNCI DISTRUG TOT CE-MI IESE ÎN CALÉ. AZI SUNT CALM, DAR IERÎ AM RĂVĂSIT TOTUL ÎN TREI SAU PATRU INSULE SI AM DISTRUS TOT ATĂTEA COJI DE NUĂ PE CARE OAMENII LE NUMESC CORĂBII. ACEASTA...

... DA, ACEASTA PE CARE O VEDETI, NU-MI DAU SEAMA CUM A PUTUT SCĂPA. POATE DEOARECE CĂPITANUL RASPUTIN ÎSI CUNOASTE MESERIA SI MARINARIÎ LUI PROVIN DIN INSULELE FIJI ORI PENTRU CĂ AU FĂCUT UN PACT CU DIAVOLUL. DAR CE CONTEAZĂ? ASTĂZI E „TAROWEAN”, ZIUA SURPRIZELOR, ZIUA TUTUROR SFÎNȚILOR, 1 NOIEMBRIE 1913.

CE SE ÎNTÂMPLĂ?

HIDMAY!... E O BARCĂ!

PETE ATEATEA! OAMENI ALBI!

EVARUA-T-EATUA. SUNT DOI NAUFRAGIAȚI.

MORTI?

AINÉ... DOI TINERI... O FEMEIE SI UN BĂRBAT.

NU SUNT MORTI... DORM...

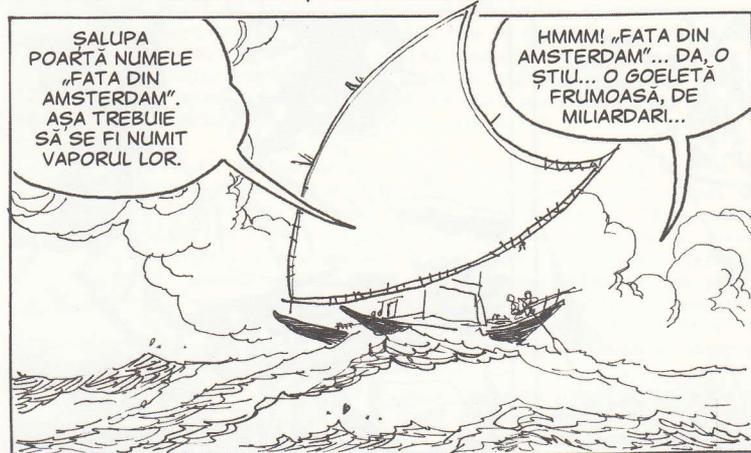

CHEAMĂ-L PE CĂPITAN!

UGH!

CĂPITANE, AM GĂSIT DOI NAUFRAGIAȚI.

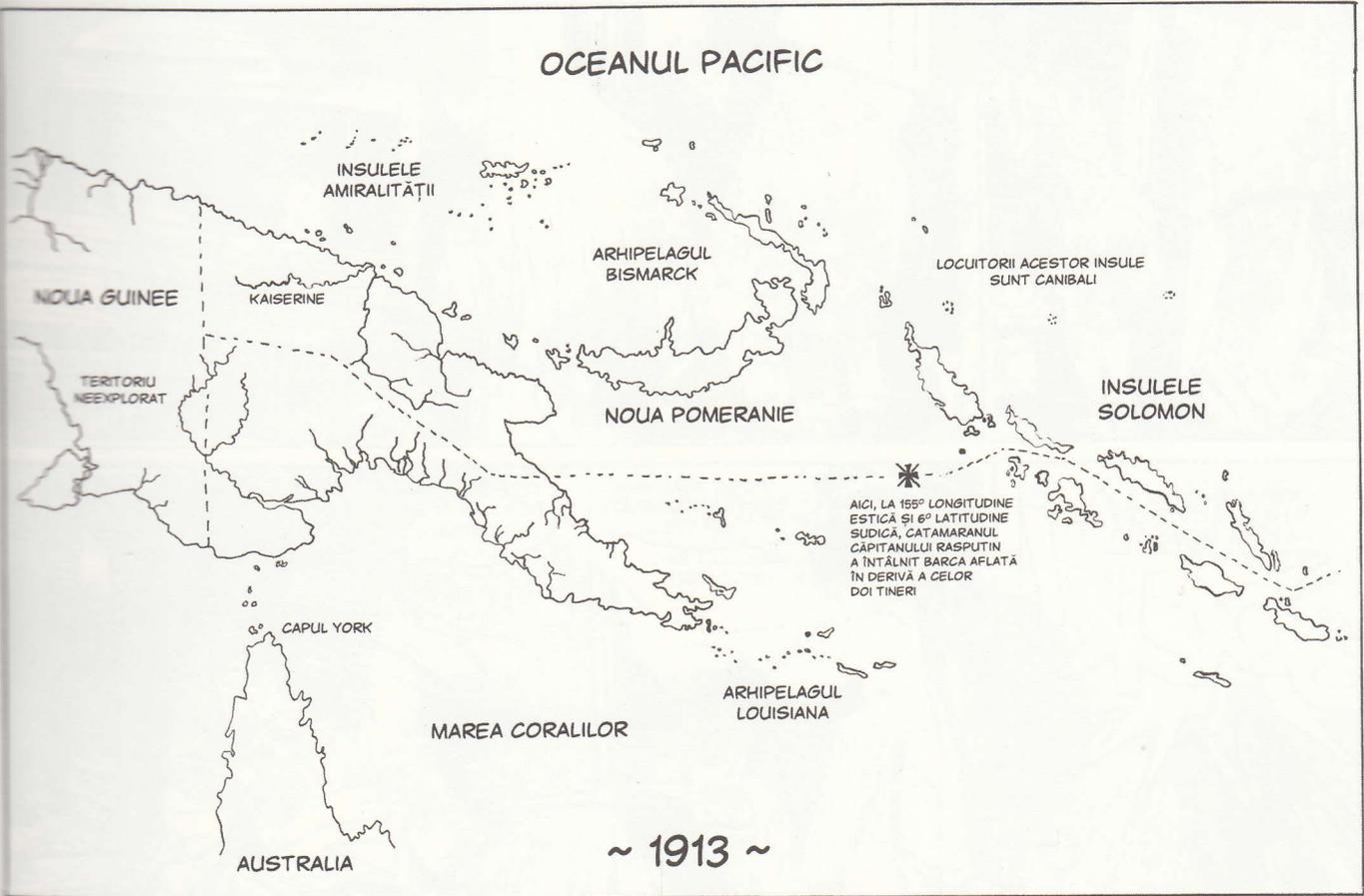
CÂND O SĂ NE ÎNTĂLNIM CU VON SPEEKE, SĂ FIM ATENȚI SĂ NU-I VADĂ...

I-AR LUA SUB PROTECȚIA LUI ȘI ATŪNCI ADIO RĂSCŪMPĂRARE!

ÎNAINTE, PĂSTRĂȚI CURSUL. SPRE KAISERIN...

CATAMARANUL ÎȘI CONTINUĂ LUNGA LUI CĂLĂTORIE SPRE UN TERRITORIU CU NUME GERMAN: KAISERIN.

ÎN INTERIORUL CATAMARANULUI...

UN... UNDE... CAIN... CAIN...

CĂPITANE RASPUTIN... VINO REPEDE. PAMPAREMBA.

SUNT CHEMAT... PÂNĂ MĂ ÎNTORC, ȚINE ASTA... O SĂ-NVEȚI REPEDE CĂ AICI EU COMAND...

SOCK!

TATA PE... PRIVESTE CU OCHIUL CEL MARE. ACOLO JOS... E UN OM.

UN OM?

IA SĂ VEDEM... HM... DA, DAR... NU E UN NAUFRAGIAT... PARIEZ CĂ ȘTIU CINE E!

N-AM NICI O ÎNDOIALĂ. E CORTO MALTESE. CE S-O FI ÎNTÂMPLAT CU VASUL LUI?

O RĂSCOALĂ, CĂPITANE.

E O OCAZIE BUNĂ SĂ SCĂPĂM DE EL... NU-I AȘA, CĂPITANE? DAR CĂLUȘĂRUL N-AR FI DE ACORD... PĂCAT!

VORBESTI PREA MULT, CRÂNIO. ÎNTR-O ZI, O SĂ AM GRIJĂ SĂ-ȚI ÎNCHID GURA AIA MARE!

HEI, CORTO... CE-I CU TINE? STAI LA SOARE?

BUFON BLESTEMAT, TOCMAI PESTE TINE AM DAT...